

[Pradžia](#) > ... > [Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas](#) > [Santuokos Ir Registruotos Partnerystės Turtiniai Klausimai](#) [Sutuoktinių Turto Teisinis Režimas](#) > [Austria](#)

Sutuoktinių turto teisinis režimas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ar šioje valstybėje narėje yra nustatytas teisinis sutuoktinių turto teisinis režimas? Kas juo numatyta?

Pagal Austrijos teisę numatytasis sutuoktinių turto teisinis režimas yra visiško sutuoktinių turto atskirumo režimas (vok. *Gütertrennung*). Kiekvienas sutuoktinis išlaiko iki santuokos įgytą turtą ir tampa vieninteliu jo įgyto turto savininku (Austrijos Civilinio kodekso, vok. *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*, 1233 ir 1237 straipsniai). Kiekvienas sutuoktinis taip pat yra vienintelis savo skolininkų kreditorius ir vienintelis savo kreditorių skolininkas.

2 Kaip sutuoktiniai gali susitarti dėl sutuoktinių turto teisinio režimo? Kokie formalūs reikalavimai taikomi šiuo atveju?

Kitokį negu numatytasis turto režimą sutuoktiniai gali pasirinkti vedybų sutartimi (vok. *Ehepakt*). Kad vedybų sutartys galiotų, jas turi patvirtinti notaras (Notarinių dokumentų įstatymo, vok. *Notariatsaktsgesetz*, 1 straipsnis).

3 Ar yra laisvės susitarti dėl sutuoktinių turto teisinio režimo apribojimų?

Iš esmės sutuoktiniai gali laisvai pasirinkti bet kurį sutuoktinių turto teisinį režimą. Tačiau vedybų sutartimi negalima, pavyzdžiui, numatyti išlaikymo visiško abipusio atsisakymo santuokos galiojimo laikotarpiu.

4 Koks yra santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos) ar santuokos panaikinimo teisinis poveikis sutuoktinių turtui?

Įstatyme numatytas „visiško“ sutuoktinių turto atskirumo režimas taikomas tik iki santuokos paskelbimo negaliojančia, santuokos nutraukimo ar jos pripažinimo negaliojančia, nes tuo metu turi būti padalijamas turtas, o tai darant nuosavybės statusas nėra lemiamas kriterijus. Panaikinant santuoką taikomas sutuoktinių turto padalijimo principas. Sutuoktinių turtas (daiktai, kuriuos naudojo abu sutuoktiniai, pavyzdžiui, šeimos būstas, automobilis ar namų ūkio reikmenys) padalijami, taip pat padalijamos ir sutuoktinių santaupos. Į pastarąsias įtraukiamas bet kurios rūšies turtas, kurį sutuoktiniai įgijo santuokos laikotarpiu ir kuris, priklausomai nuo jo pobūdžio, paprastai būna skirtas realizuoti.

5 Koks yra vieno iš sutuoktinių mirties poveikis sutuoktinių turto teisiniam režimui?

Jeigu vienas iš sutuoktinių, kuriems taikomas visiško sutuoktinių turto bendrumo režimas (vok. *Gütergemeinschaft*) (praktikoje retas) miršta, bendras turtas dalijamas. Po visų skolų atskaitymo likęs grynasis turtas pagal sutartą proporciją paskirstomas pergyvenusiam sutuoktiniui ir mirusiojo asmens palikimui. Standartiniu visiško sutuoktinių turto atskirumo režimo (vok. *Gütertrennung*) atveju įstatyme numatytą dalį,

kurią gauna pergyvenęs sutuoktinis, lemia tai, kurie kiti giminaičiai paveldi turtą. Pergyvenęs sutuoktinis turi teisę į trečdalį palikimo, jeigu mirus partneriui liko gyvi jo vaikai arba palikuoniai, arba du trečdalius palikimo, jeigu mirus partneriui liko gyvi tėvai; kitais atvejais pergyvenęs sutuoktinis turi teisę į visą palikimą. Sutuoktinis yra tarp privalomų įpėdinių, kurie turi teisę į privalomąją palikimo dalį (vok. *pflichtteilsberechtigten Personen*). Sutuoktinio privalomoji dalis yra pusė to, ką jis gautų pagal paveldėjimo eilės tvarką.

6 Kuri institucija turi kompetenciją priimti sprendimą byloje, susijusioje su sutuoktinių turto teisiniu režimu?

Pagal Santuokos įstatymo (vok. *Ehegesetz*) 81 straipsnį ir tolesnius straipsnius po santuokos nutraukimo, pripažinimo negaliojančia arba paskelbimo negaliojančia turto klausimas sprendžiamas tarpusavio susitarimu arba teismo sprendimu.

7 Koks yra sutuoktinių turto teisinio režimo poveikis vieno iš sutuoktinių ir trečiosios šalies teisiniams santykiams.

Iš esmės sutuoktinis be kito sutuoktinio bendradarbiavimo negali trečiosioms šalims suteikti nei konkrečių teisių, nei nustatyti pareigų. Tik pagal „faktinį atstovavimą“ (vok. *Schlüsselgewalt*) bendrą namų ūkį tvarkantis ir pajamų neturintis sutuoktinis gali atstovauti kitam sutuoktiniui sudarydamas kasdienes teisinius sandorius, kurie sudaromi bendro namų ūkio labai ir neviršija tam tikro lygio, atitinkančio sutuoktinių pragyvenimo lygį. Tai netaikoma, jeigu kitas sutuoktinis trečiajai šaliai pareiškė, kad nepageidauja būti atstovaujamas savo sutuoktinio. Jeigu trečioji šalis pagal aplinkybes negali nustatyti, kad sandorį sudarantis sutuoktinis veikia kaip atstovas, tada abu sutuoktiniai yra atsakingi solidariai.

Pagal visiško sutuoktinių turto bendrumo režimą, kai dėl jo susitariama vietoje visiško sutuoktinių turto atskirumo režimo, sutuoktinių santykiuose tik sukuriama įsipareigojimas, kad vienas sutuoktinis negali perleisti jam priklausančios bendro turto dalies be kito sutuoktinio sutikimo. Tikros turtinės pasekmės įsigalioja tik tuo atveju, jeigu žemės registre padaromas įrašas apie suvaržymo draudimą pagal Civilinio kodekso 364c straipsnį arba apie apribojimą pagal Civilinio kodekso 1236 straipsnį, nurodant, kad kol taikomas visiško sutuoktinių turto bendrumo režimas, nė viena šalis negali vienašališkai perleisti savo turto pusės arba dalies.

8 Trumpas sutuoktinių turto padalijimo, įskaitant pasidalijimą, paskirstymą ir likvidavimą, tvarkos šioje valstybėje narėje aprašas.

Turto padalijimas santuokos nutraukimo, pripažinimo negaliojančia arba paskelbimo negaliojančia atvejais pagal Santuokos įstatymo 81 straipsnį ir tolesnius straipsnius nepriklauso nuo kaltės, nors į kaltę gali būti atsižvelgiama teisingumo sumetimais. Turtas padalijamas šalių tarpusavio susitarimu arba teismo sprendimu, kurį priimti prašo viena iš šalių. Kitais atvejais toliau taikomas visiško sutuoktinių turto atskirumo režimas, t. y. kiekvienam sutuoktiniui lieka jo turtas. Prašymas turi būti pateikiamas per metus nuo santuokos nutraukimo akto įsigaliojimo. Padalijamas ir sutuoktinių turtas, ir sutuoktinių santaupos. Pagal Santuokos įstatymo 82 straipsnį nedalijamas šis turtas: daiktai, kuriuos sutuoktinis įgijo iki santuokos arba paveldėjo, trečiųjų šalių dovanoti daiktai, daiktai, kuriuos asmeniniais ar profesiniais tikslais naudoja tik vienas sutuoktinis, ir daiktai, priklausantys įmonei, arba įmonės akcijos, išskyrus atvejus, kai tai yra tik investicijos.

9 Kokia procedūra ir dokumentai ar informacija paprastai reikalingi nekilnojamojo turto registracijai?

Prašymas įtraukti turtinę teisę į žemės registrą turi būti teikiamas apylinkės teismui, kurio jurisdikcijai priklauso registruojamas nekilnojamas turtas.

Prašymas turi būti pateiktas raštu, jį turi pasirašyti pareiškėjas. Iš esmės parašas neprivalo būti patvirtintas, nebent į prašymą įtraukiama registracijos deklaracija (vok. *Aufsandungserklärung*).

Prie prašymo turi būti pridėdamas viešas arba privatus dokumentas, kuriame turi būti nurodyti teisiniai turto įgijimo pagrindai (pavyzdžiui, pirkimo sutartis) ir kurį šalys turi būti pasirašiusios patvirtintais parašais.

Privačiuose dokumentuose turi būti ne tik išsamiai aprašytas turtas, bet ir išdėstyta registracijos deklaracija.

Registracijos deklaracija yra konkreti sutikimo registruoti turtą deklaracija (įrašas žemės registre), ją suteikia asmuo (pirkimo sutarties atveju – pardavėjas), kurio teisė apribojama, suvaržoma, pripažįstama negaliojančia arba perduodama kitam asmeniui. Registracijos deklaraciją turi būti pasirašiusios susitariančiosios šalys, ją turi patvirtinti teismas arba notaras. Registracijos deklaracija taip pat gali būti pateikiama kartu su prašymu įtraukti turtinę teisę į žemės registrą. Šiuo atveju prašyme padėtus parašus turi būti patvirtinęs teismas arba notaras.

Prie prašymo turi būti pridėta pažyma dėl mokesčių prievolių įvykdymo, kaip nurodyta Federalinio mokesčių kodekso (vok. *Bundesabgabeordnung*) 160 straipsnyje. Pažyma yra mokesčių administratoriaus patvirtinimas, kad nėra su mokėtinais mokesčiais susijusių kliūčių padaryti įrašą žemės ūkio registre.

Jeigu prašymą parengia advokatas arba notaras, jis turi būti teikiamas elektroniniu būdu. Šiuo atveju lydimuosius dokumentus reikia įkelti į elektroninį dokumentų archyvą. Tada mokesčių administratoriaus pažymą dėl mokesčių prievolių įvykdymo galima pakeisti advokato arba notaro parengta savikontrolės deklaracija.

■ Paskutinis naujinimas: 29/10/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.